

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Uitkomst toezegging (EE/T.2025.032) verkenning Circulaire Inkoop en Aanbesteding voor een toekomstbestendige provincie.

Geachte Statenleden,

Met deze brief informeren wij u over de uitkomst van de door gedeputeerde Stolk toegezegde verkenning (EE/T.2025.032). De toezegging is om te verkennen hoe circulair inkopen en aanbesteden via het inkoopbeleid kan worden versterkt. Adviesbureau Haskoning heeft deze verkenning uitgevoerd.

Het onderzoeksrapport 'Onderzoek verstevigen circulair inkoopbeleid' is als bijlage toegevoegd en bevat de beantwoording van zes deelvragen, inclusief conclusies en aanbevelingen.

Het onderzoek is gebaseerd op interne interviews, beleidsanalyse en een analyse van de Europese en meervoudig onderhandse aanbestedingen die de provincie in 2025 heeft uitgevoerd. Daarnaast is gesproken met andere provincies over hun beleid en ervaringen met circulair inkopen. Hieronder vatten wij de belangrijkste conclusies en bevindingen samen.

Conclusie

Er wordt binnen verschillende domeinen al stevig ingezet op circulair inkopen. De verkenning laat zien dat het daarnaast mogelijk is om circulaire doelstellingen via inkoop van werken, leveringen en diensten verder te versterken. Dit vereist echter nadere uitwerking, met name op het gebied van dataverzameling, monitoring en sturing. Deze randvoorwaarden zijn essentieel om circulair inkopen daadwerkelijk effectief te maken.

Daarbij is het noodzakelijk om scherper af te bakenen op welke inkoopcategorieën circulaire ambities worden toegepast, waarbij een afweging wordt gemaakt tussen maatschappelijke baten en kosten.

Belangrijkste bevindingen

1. De circulaire waarde van aanbestedingen is momenteel moeilijk vast te stellen, doordat een eenduidige definitie en uniforme meetmethodiek ontbreken.
2. De aandacht voor circulair inkopen neemt toe, maar verschilt per domein. Binnen domeinen met voornamelijk diensten is circulariteit minder direct toepasbaar. In

andere domeinen bevindt circulair inkopen zich in een ontwikkelfase, terwijl binnen het domein Uitvoering al concreet en meetbaar wordt gestuurd, met name bij infrastructurele projecten en sloopwerkzaamheden.

3. Bij een aanzienlijk deel van de aanbestedingen is circulariteit niet relevant. Voor circa 55% van de aanbestedingen waarin circulariteit in 2025 niet is toegepast, geldt dat dit naar verwachting ook geen meerwaarde had. De toepassing is bovendien niet uniform en sterk domeinafhankelijk.
4. Het betrekken van lokale mkb-bedrijven, sociale ondernemingen en leerwerkbedrijven is mogelijk, maar blijft maatwerk. De Aanbestedingswet staat niet toe om te sturen op specifieke partijen. Stimulering kan plaatsvinden via de interne SROI-uitgangspunten (Social Return on Investment), die onlangs zijn aangescherpt.
5. Het zwaarder laten meewegen van circulariteit is mogelijk, maar niet in alle gevallen zinvol. Dit hangt samen met verschillen in materiaalgebruik en beïnvloedingsmogelijkheden per aanbesteding. Circulariteit kan worden opgenomen als eis of gunningscriterium. De effectiviteit hiervan is mede afhankelijk van het marktaanbod. Samenwerking met andere overheden is daarom van belang.

Aanbevelingen

1. Werk met gedifferentieerde ambitieniveaus per inkoopcategorie, gericht op het vervangen, besparen en behouden van materiaalstromen (in lijn met het Nationaal Programma Circulaire Economie). Voer gedurende een afgebakende periode (bijvoorbeeld één jaar) een verdiepend onderzoek uit gericht op monitoring en dataverzameling. Op basis hiervan kan een realistische normstelling worden ontwikkeld.
2. Zet in op de uitvoering van de aangescherpte SROI-uitgangspunten, om sociale ondernemingen en leerwerkbedrijven te stimuleren. Houd bij het formuleren van eisen en criteria rekening met de toegankelijkheid voor lokale mkb-partijen.
3. Definieer per inkoopcategorie wanneer circulariteit relevant is en hanteer het 'pas toe of leg uit'-principe. Monitor zowel de toepassing als het niet-toepassen van circulariteit, inclusief de impact op materiaalgebruik.

Uit gesprekken met andere aanbestedende diensten blijkt dat circulair inkopen beleidsmatig vaak is verankerd, maar nog onvoldoende vroeg in het proces wordt meegenomen. Hierdoor is bijsturing later lastig. Daarnaast ontbreekt vaak een eenduidige definitie en wordt inkoopbeleid niet altijd gezien als het meest effectieve instrument voor borging. Monitoring en organisatorische inbedding blijken cruciaal, evenals voldoende capaciteit en samenwerking.

Vervolg

De komende periode wordt het voorgestelde verdiepende onderzoek nader uitgewerkt en uitgevoerd (naar verwachting gereed in het najaar van 2027). De resultaten worden betrokken bij de actualisatie van het inkoopbeleid (voorzien najaar 2026) en de circulaire strategie (voorzien begin 2027). In de Monitor Circulair (de monitor opgesteld door Team Circulair die het circulariteitsniveau van de provincie Zuid-Holland bijhoudt) en in de

Inkoop/MVO¹-monitor (de monitor momenteel in ontwikkeling bij Team Inkoop/MVOI¹ die bijhoudt in welke mate duurzame en sociale thema's in aanbestedingen worden meegenomen) wordt aandacht besteed aan de meetbare effecten van de aangepaste werkwijze.

Wij adviseren u de toezegging te beschouwen als afgedaan.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

- Rapport Haskoning "Onderzoek verstevigen circulair inkoopbeleid".

---

¹ MVOI staat voor Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen.